

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2008. július 25.*

A C-127/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court (Írország) a Bírósághoz 2008. március 25-én érkezett, 2008. március 14-i határozatával terjesztett elő az előtte

Blaise Baheten Metock,

Hanette Eugenie Ngo Ikeng,

Christian Joel Baheten,

Samuel Zion Ikeng Baheten,

Hencheal Ikogho,

Donna Ikogho,

* Az eljárás nyelve: angol.

Roland Chinedu,

Marlene Babucke Chinedu,

Henry Igboanusi,

Roksana Batkowska

és

a Minister for Justice, Equality and Law Reform

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas és K. Lenaerts tanácselnökök, A. Tizzano, U. Løhmus, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilesič (előadó), J. Malenovský, J. Klučka, C. Toader és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsnok,

tekintettel a Bíróság elnökének 2008. április 17-i határozatára, amellyel a jelen ügyet illetően az eljárási szabályzat 104a. cikkének első bekezdése alapján gyorsított eljárás alkalmazását rendeli el,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. június 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- B. Baheten Metock, H. E. Ngo Ikeng, C. J. Baheten és S. Z. Ikeng Baheten képviseletében M. de Blacam SC, és J. Stanley BL, valamint V. Crowley, S. Burke és D. Langan solicitors,

- H. Ikogho és D. Ikogho képviseletében és S. Mulvihill solicitor megbízásából R. Boyle SC, G. O'Halloran BL és A. Lowry BL,

- R. Chinedu és M. Babucke Chinedu képviseletében A. Collins SC, M. Lynn BL, P. O'Shea BL, valamint B. Burns solicitor,

- H. Igboanusi és R. Batkowska képviseletében M. Forde SC, O. Ladenegan BL, valamint K. Tunney és W. Mudah solicitors,

- a Minister for Justice, Equality and Law Reform képviseletében D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben, segítői: B. O'Moore SC, S. Moorhead SC és D. Conlan Smyth BL,

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,

- a dán kormány képviselőjében J. Bering Liisberg és B. Weis Fogh, meghatalmazotti minőségben,

- a német kormány képviselőjében M. Lumma és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,

- a görög kormány képviselőjében T. Papadopoulou és M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,

- a ciprusi kormány képviselőjében D. Lisandrou, meghatalmazotti minőségben,

- a máltai kormány képviselőjében S. Camilleri, meghatalmazotti minőségben,

- a holland kormány képviselőjében C. Wissels és C. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,

- az osztrák kormány képviselőjében E. Riedl és T. Fülöp, meghatalmazotti minőségben,

- a finn kormány képviselőjében A. Guimaraes-Purokoski, meghatalmazotti minőségben,

- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében I. Rao, meghatalmazotti minőségben, segítője: T. Ward barrister,

- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében D. Maidani és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.) értelmezésére vonatkozik.

- 2 E kérelmet a High Court előtt megindított négy bírósági felülvizsgálati eljárás keretében nyújtották be, melyek közül mind a négyben azon határozatok hatályon kívül helyezését kérik, amellyel a Minister for Justice, Equality and Law Reform (igazságügyi, esélyegyenlőségi és jogi reformért felelős miniszter, a továbbiakban: Minister for

Justice) Írorszáiban letelepedett uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársaitól megtagadta a tartózkodási engedélyt.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

³ A 2004/38 irányelvet az EK 12. cikk, az EK 18. cikk, az EK 40. cikk, az EK 44. cikk, valamint az EK 52. cikk alapján fogadták el.

⁴ Ezen irányelv (1)–(5), (11), (14) és (31) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„(1) Az uniós polgárság elsődleges és egyéni jogot ruház az Unió valamennyi polgárára annak érdekében, hogy szabadon mozoghassanak és tartózkodhassanak a tagállamok területén, a Szerződésben és az alkalmazására hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokra és feltételekre is figyelemmel.

(2) A személyek szabad mozgása testesíti meg annak a belső piacnak az egyik alapvető szabadságát, amely olyan belső határok nélküli térség, amelyben a szabad mozgás a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően biztosított.

(3) Az uniós polgárság a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása kell, hogy legyen, mikor a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat

gyakorolják. Ezért szükséges a külön a munkavállalókkal, az önálló vállalkozókkal, valamint a diákokkal és más inaktív személyekkel foglalkozó, meglévő közösségi jogi eszközök egységes szerkezetbe foglalása és felülvizsgálata valamennyi uniós polgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának egyszerűsítése és megerősítése érdekében.

(4) A szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog ezen ágazonkénti és fragmentált megközelítésének orvoslása érdekében, valamint e jogok gyakorlásának megkönnyítése érdekében egyetlen jogalkotói aktusra van szükség [...].

(5) A tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát, ha azt a szabadság és méltóság objektív feltételei mellett gyakorolják, [helyesen: e jog a szabadság és a méltóság objektív feltételei mellett történő gyakorlásának a lehetővé tétele érdekében] a családtagok számára is biztosítani kell, állampolgárságukra tekintet nélkül.

[...]

(11) Egy másik tagállamban való tartózkodás alapvető és személyes jogát közvetlenül a Szerződés ruházza az uniós polgárokra, és az nem függ adminisztratív eljárások teljesítésétől.

[...]

(14) Az illetékes hatóságok által a bejelentkezésről szóló igazolás vagy a tartózkodási kártya kiállításához megkövetelt tanúsító iratokat átfogóan [helyesen: pontosan és kizárólagosan] meg kell határozni, az eltérő igazgatási gyakorlatok, és az olyan értelmezések elkerülése érdekében, amelyek indokolatlanul akadályozzák a tartózkodási jog uniós polgárok és családtagjaik általi gyakorlását.

[...]

(31) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szabadságokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió alapjogi chartája által elismert elveket. A chartában foglalt megkülönböztetés tilalmával összhangban a tagállamoknak ezt az irányelvet az ezen irányelv kedvezményezettjei közötti, nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallási vagy más meggyőződés, politikai vagy más vélemény, etnikai kisebbséghez való tartozás, vagyon, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális orientáció alapján való megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk.”

5 A 2004/38 irányelv az 1. cikkének a) pontja értelmében különösen „az uniós polgárok és családtagjaik által a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket [helyesen: a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jognak az uniós polgárok és családtagjaik által történő gyakorlására vonatkozó feltételeket]” érinti.

6 A 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának a) pontja szerint az irányelv alkalmazásában „családtag” alatt főként a házastárs értendő.

7 A 2004/38 irányelvnek a „Kedvezményezettek” címet viselő 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.”

8 A 2004/38 irányelvnek „A beutazás joga” című 5. cikke a következőket írja elő:

„(1) A nemzeti határellenőrzéskor alkalmazandó, úti okmányokra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az uniós polgárok érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel, és családtagjaik, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, érvényes útlevéllel beutazhassanak a területükre.

[...]

(2) Azoktól a családtagoktól, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, csak az 539/2001/EK rendelettel vagy adott esetben a nemzeti joggal összhangban kérhető beutazási vízum. Ezen irányelv alkalmazásában a 10. cikkben előírt érvényes tartózkodási kártya birtoklása mentesíti e családtagot a vízumkötelezettség alól.

[...]

(5) A tagállam megkövetelheti az érintett személytől, hogy ésszerű és megkülönböztetésmentes határidőn belül jelentse be a területén való jelenlétét. E követelménynek való meg nem felelés esetén az érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható”.

9 A 2004/38 irányelvnek a „Tartózkodás joga három hónapot meghaladóan” című 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

- a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy
- b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy
- c) – tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján; és
- teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más, azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; [...]

[...]

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik, vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.

[...]”

- 10 A 2004/38 irányelv 9. cikke az „Azokra a családtagokra vonatkozó adminisztratív formai követelmények, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai” címet viseli, és a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok tartózkodási kártyát állítanak ki az uniós polgár azon családtagjai számára, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha a tartózkodás tervezett időtartama meghaladja a három hónapot.

(2) A tartózkodási kártya iránti kérelem benyújtásának határideje nem lehet rövidebb a megérkezés napjától számított három hónapnál.

(3) A tartózkodási kártya kérelmezésére vonatkozó követelménynek való meg nem felelés esetén az érintett személy arányos és megkülönböztetésmentes szankcióval sújtható.”

- 11 A 2004/38 irányelvnek „A tartózkodási kártya kiállítása” című 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az uniós polgár azon családtagjainak tartózkodáshoz való jogát, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, a »Tartózkodási kártya uniós polgár családtagjai számára« elnevezésű dokumentum kiállításával kell igazolni, amelyet a kérelem benyújtásának napjától számított legfeljebb hat hónapon belül kell kiadni. A tartózkodási kártya iránti kérelemről szóló igazolást azonnal ki kell állítani.

(2) A tartózkodási kártya kiállításához a tagállamok a következő dokumentumok bemutatását írják elő:

a) érvényes útlevel;

- b) a családi vagy regisztrált élettársi kapcsolat fennállását tanúsító dokumentum;
- c) annak az uniós polgárnak a bejelentkezéséről szóló igazolás, vagy bejelentkezési rendszer hiányában annak az uniós polgárnak a fogadó tagállamban való tartózkodásának bármely más bizonyítéka, akit kísérnek, vagy akihez csatlakoznak;
- d) a 2. cikk 2. c) és d) pontjába tartozó esetekben annak dokumentummal történő bizonyítása, hogy az ott meghatározott feltételek teljesülnek;

[...]

- ¹² A 2004/38 irányelv 27. cikke, amely az irányelvnek „A beutazási és tartózkodási jog közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból való korlátozása” című VI. fejezetében szerepel, (1) és (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) E fejezet rendelkezéseire is figyelemmel a tagállamok korlátozhatják az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát, állampolgárságra tekintet nélkül, közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból. Ezek az okok nem szolgálhatnak gazdasági célokat.

(2) A közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott intézkedéseknek meg kell felelniük az arányosság elvének, és kizárólag az érintett egyén személyes magatartásán alapulhatnak. Korábbi büntetőítéletek önmagukban nem képezhetik ezen intézkedések meghozatalának az alapját.

Az érintett egyén személyes magatartása valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt kell, hogy jelentsen a társadalom valamely alapvető érdekére. Az adott ügyszó közvetlenül nem kapcsolódó vagy az általános megelőzési megfontolásokon alapuló indokolások nem elfogadhatók.”

- 13 A 2004/38 irányelv 35. cikke, melynek címe „A joggal való visszaélés”, a következőket írja elő:

„A tagállamok elfogadhatják a szükséges intézkedéseket, hogy megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az ezen irányelv által juttatott bármely jogot, joggal való visszaélés vagy csalás, mint például érdekházasság esetében. Bármely ilyen intézkedésnek arányosnak kell lennie, és összhangban kell állnia a 30. és 31. cikkben megállapított eljárási biztosítékokkal.”

- 14 A 2004/38 irányelv a 38. cikke értelmében többek közt hatályon kívül helyezte az 1992. július 27-i 2434/92/EGK tanácsi rendelettel (HL L 245., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 69. o.) módosított, a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.; a továbbiakban: 1612/68 rendelet) 10. és 11. cikkét.

A nemzeti szabályozás

- 15 Az alapügy tényállásának időpontjában a 2004/38 irányelvnek az ír jogba való átültetését a European Communities (Free Movement of Persons) (n° 2) Regulations 2006 [A személyek szabad mozgásáról szóló európai közösségi rendeleteket átültető 2006. évi rendelet] (a továbbiakban: 2006. évi rendelet) biztosította, amelyet 2006. december 18-án fogadtak el, és amely 2007. január 1-jén lépett hatályba.

16 A 2006. évi rendelet 3. §-ának (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

(1) E rendeletet alkalmazni kell:

- a) az uniós polgárokra;
- b) a (2) bekezdésben foglaltak teljesülése esetén az uniós polgároknak a feljogosított nem uniós polgár családtagjaira; és
- c) a (2) bekezdésben foglaltak teljesülése esetén az uniós polgárok engedéllyel rendelkező családtagjaira.

(2) E rendelet csak akkor alkalmazható a családtagra, ha az jogszerűen valamely másik tagállamban tartózkodik, és

- a) a tagállam területére olyan uniós polgárral együtt kíván beutazni, akinek családtagja; vagy
- b) olyan, a tagállam területén jogszerűen tartózkodó uniós polgárhoz kíván csatlakozni, akinek családtagja.

17 Az „uniós polgároknak a feljogosított családtagjainak” fogalma a 2006. évi rendelet 3. §-a értelmében az uniós polgárok házastársait is magában foglalja.

Az alapeljárás

A Metock-ügy

- 18 B. B. Metock, aki kameruni állampolgár, 2006. június 23-án Írországba érkezett, és politikai menedékjogot kért. Kérelmét 2007. február 28-án jogerősen elutasították.
- 19 H. E. Ngo Ikeng, aki születésétől kameruni állampolgár, brit állampolgárságot szerzett. 2006 vége óta Írországban tartózkodik, és ott is dolgozik.
- 20 B. B. Metock és H. E. Ngo Ikeng 1994-ben Kamerunban megismerkedett egymással, és ezen időponttól kezdődően kapcsolat fűzi őket egymáshoz. Két gyermekük van, az egyik 1998-ban, a másik 2006-ban született. B. B. Metock és H. E. Ngo Ikeng 2006. október 12-én Írországban házasságot kötött.
- 21 2006. november 6-án B. B. Metock Írországban tartózkodó és dolgozó uniós polgár házastársaként tartózkodási engedélyért folyamodott. E kérelmét a Minister for Justice 2007. június 28-án kelt határozatával elutasította azzal az indokolással, hogy B. B. Metock nem felel meg a valamely más tagállamban való jogszerű előzetes tartózkodásra vonatkozó feltételnek, amelyet a 2006. évi rendelet 3. §-ának (2) bekezdése ír elő.
- 22 B. B. Metock, H. E. Ngo Ikeng és gyermekeik e határozat ellen jogorvoslati kérelmet nyújtottak be.

Az Ikogho-ügy

- 23 A harmadik ország állampolgárságával rendelkező H. Ikogho 2004 novemberében érkezett Írországba, és politikai menedékjogot kért. A kérelmét jogerősen elutasították, és a Minister for Justice 2005. szeptember 15-én elrendelte a kiutasítását. A kiutasítási határozat ellen benyújtott jogorvoslati kérelmet a High Court 2007. június 19-i végzésével elutasította.
- 24 D. Ikogho, aki az Egyesült Királyság állampolgára, és uniós polgár, 1996 óta Írországra tartózkodik és dolgozik.
- 25 H. Ikogho és D. Ikogho 2004 decemberében Írországra ismerkedett meg, és ott is kötött házasságot 2006. június 7-én.
- 26 2006. július 6-án H. Ikogho, Írországra tartózkodó és dolgozó uniós polgár házastársaként, tartózkodási engedélyért folyamodott. Kérelmét a Minister for Justice 2007. január 12-i keltezésű határozatában elutasította azzal az indokkal, hogy a 2005. szeptember 15-i kiutasítási határozat következtében H. Ikogho a házasságkötéskor jogszerűtlenül tartózkodott Írországra.
- 27 H. Ikogho és D. Ikogho e határozat ellen jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

A Chinedu-ügy

- 28 R. Chinedu, aki nigériai állampolgár, 2005 decemberében érkezett Írországra, és politikai menedékjogot kért. E kérelmét 2006. augusztus 8-án jogerősen elutasították. M. Babucke német állampolgár, és Írországra tartózkodik.

- 29 R. Chinedu és M. Babucke 2006. július 3-án Írországra összeházasodott.
- 30 R. Chinedu – uniós polgár házasársaként – tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be, mely a Minister for Justice-hoz 2006. augusztus 1-jén érkezett. E kérelmét a Minister for Justice 2007. április 17-i határozatával elutasította azzal az indokkal, hogy R. Chinedu nem felel meg a valamely más tagállamban való jogszerű előzetes tartózkodásra vonatkozó feltételnek, amelyet a 2006. évi rendelet 3. §-ának (2) bekezdése ír elő.
- 31 R. Chinedu és M. Babucke e határozat ellen jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

Az Igboanusi-ügy

- 32 H. Igboanusi nigériai állampolgár, aki 2004. április 2-án érkezett Írországra, és politikai menedéjre kért. Kérelmét 2005. május 31-én elutasították, és a Minister for Justice 2005. szeptember 15-én elrendelte a kiutasítását.
- 33 R. Batkowska, aki lengyel állampolgár, 2006 áprilisa óta Írországra tartózkodik, és ott dolgozik.
- 34 H. Igboanusi és R. Batkowska Írországra ismerkedett meg egymással, és ott házasodtak össze 2006. november 24-én.
- 35 H. Igboanusi uniós polgár házasársaként 2007. február 27-én tartózkodási engedélyért folyamodott. E kérelmét a Minister for Justice 2007. augusztus 27-i határozatával elutasította azzal az indokkal, hogy H. Igboanusi nem felel meg a valamely más

tagállamban való jogszerű előzetes tartózkodásra vonatkozó feltételnek, amelyet a 2006. évi rendelet 3. §-ának (2) bekezdése ír elő.

36 H. Igboanusi és R. Batkowska e határozat ellen jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

37 2007. november 16-án H. Igboanusit az ellene elfogadott kiutasítási határozat végrehajtása céljából őrizetbe vették. 2007 decemberében kitoloncolták Nigériába.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

38 A négy ügyet az alapeljárásban egyesítették.

39 Az alapügy valamennyi felperese lényegében azt állította, hogy a 2006. évi rendelet 3. §-ának (2) bekezdése ellentétes a 2004/38 irányelvvel.

40 Az alapügy felpereseinek érvelése szerint az uniós polgárnak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársát illeti az uniós polgár jogosultságából származó, és attól függő azon jogosultság, hogy az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállam területén szabadon mozogjon és tartózkodjék, és e jog kizárólag a családi kapcsolaton alapszik.

41 Álláspontjuk szerint a 2004/38 irányelv kimerítően felsorolja a más tagállam állampolgárságával rendelkező uniós polgár és családtagjai valamely tagállam területére történő beutazásának a feltételeit, így a tagállamok nem jogosultak kiegészítő feltételek előírásának az engedélyezésére. Mivel az említett irányelv semmilyen módon nem ír elő olyan, más tagállamban való előzetes jogszerű tartózkodásra vonatkozó

feltételt, amelyet az ír szabályozás megkövetel, e szabályozás a közösségi joggal ellentétes.

- 42 Az alapügy felperesei továbbá azzal érveltek, hogy a harmadik országok olyan állampolgárai, akik az uniós polgárnak az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban való tartózkodása során ezen uniós polgár családtagjává válnak, a 2004/38 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (2) bekezdésének értelmében az uniós polgárt kísérő családtagok.
- 43 A Minister for Justice erre lényegében azt a választ adta, hogy a 2004/38 irányelvvel nem ellentétes a valamely más tagállamban való jogszerű előzetes tartózkodásra vonatkozó, a 2006. évi rendelet 3. §-ának (2) bekezdésében előírt feltétel.
- 44 Kifejtette, hogy a tagállamok és a Közösség közötti hatáskörmegosztás szerint a tagállamok rendelkeznek a nem tagállami állampolgároknak a tagállamok területén kívülről a tagállamokba történő beutazásának engedélyezésével kapcsolatos hatáskörrel, míg a Közösség az uniós polgároknak és családtagjaiknak az Unió területén belüli mozgása szabályozására vonatkozó hatáskörrel.
- 45 Álláspontja szerint a 2003/38 irányelv tehát a tagállamok számára mérlegelési jogkört hagy arra, hogy az uniós polgárnak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai számára más tagállamban való jogszerű előzetes tartózkodásra vonatkozó feltételt írjon elő. E feltételnek a közösségi joggal való összeegyeztethetősége továbbá a C-109/01. sz. Akrich-ügyben 2003. szeptember 23-án hozott ítéletből (EBHT 2003., I-9607. o.), valamint a C-1/05. sz. Jia-ügyben 2007. január 9-én hozott ítéletből (EBHT 2007., I-1. o.) is következik.
- 46 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy az alapügy tárgyát képező házasságok közül egyik sem érdekházasság.

Tekintettel arra, hogy az alapügy tárgyát képező jogvita megoldásához a 2004/38 irányelv értelmezése szükséges, a High Court úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Lehetővé teszi-e a 2004/38 irányelv valamely tagállam számára olyan általános követelmény fenntartását, mely szerint egy uniós polgár nem tagállami állampolgár házastársának a fogadó tagállamba érkezését megelőzően valamely másik tagállamban jogszerűen kellett tartózkodnia ahhoz, hogy jogosult legyen a 2004/38 irányelv kedvezményes rendelkezéseire hivatkozni?

2) A 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésének hatálya kiterjed-e arra a nem tagállami állampolgárra, aki:

– a fogadó államban tartózkodó és az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában írt feltételnek megfelelő uniós polgár házastársa; és

– ekkor a fogadó tagállamban tartózkodik uniós polgár házastársával,

függetlenül attól, hogy mikor és hol kötöttek házasságot, vagy a nem tagállami állampolgár mikor és hogyan utazott be a fogadó tagállamba?

3) Amennyiben az előző kérdésre a válasz nemleges, a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésének hatálya kiterjed-e arra a nem tagállami állampolgárra, aki uniós polgár házastársa, és aki:

- a fogadó államban tartózkodó és az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjában írt feltételnek megfelelő uniós polgár házastársa;

- a fogadó tagállamban tartózkodik uniós polgár házastársával;

- a fogadó tagállamba az uniós polgártól függetlenül utazott be; és

- ezt követően kötött házasságot az uniós polgárral a fogadó tagállamban?”

Az első kérdésről

⁴⁸ A nemzeti bíróság az első kérdésével arra vár választ, hogy a 2004/38 irányelvvel ellentétes-e az olyan tagállami szabályozás, amely megköveteli, hogy az e tagállam állampolgárságával nem rendelkező, e tagállamban tartózkodó uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának a fogadó tagállamba érkezését megelőzően valamely másik tagállamban jogszerűen kellett tartózkodnia ahhoz, hogy jogosult legyen ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire hivatkozni.

⁴⁹ Elsőként meg kell állapítani, hogy az uniós polgárok családtagjait illetően a 2004/38 irányelv semmilyen rendelkezése nem köti az irányelv alkalmazását olyan feltételhez, hogy e családtagoknak előzetesen más tagállamban kell tartózkodniuk.

- 50 A 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerint ugyanis az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárokra, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra. A családtag fogalmára vonatkozóan a 2004/38 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében foglalt meghatározás pedig nem alkalmaz különbségételt annak alapján, hogy e családtagok előzetesen tartózkodtak-e más tagállamban.
- 51 Azt is hangsúlyozni kell, hogy a 2004/38 irányelv 5. cikke, 6. cikkének (2) bekezdése és 7. cikkének (2) bekezdése a fogadó tagállamba való beutazás, valamint a fogadó tagállamban való három hónapnál rövidebb, illetve három hónapot meghaladó tartózkodás jogát az uniós polgárokat kísérő, vagy hozzájuk csatlakozó, harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagok számára anélkül biztosítja, hogy az említett tagállamba való érkezésük előtti tartózkodásuk helyére vagy körülményeire bármilyen módon utalna.
- 52 A 2004/38 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének első bekezdése akként rendelkezik, hogy az uniós polgárok azon családtagjainak, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, beutazási vízummal kell rendelkezniük, kivéve ha az ugyanezen irányelv 10. cikkében előírt érvényes tartózkodási kártyát birtokolnak. Mivel – amint az a 2004/38 irányelv 9. cikkének (1) bekezdéséből és 10. cikkének (1) bekezdéséből következik, a tartózkodási kártya az a dokumentum, amely igazolja az uniós polgár azon családtagjainak három hónapot meghaladó tartózkodáshoz való jogát, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai – az a körülmény, hogy az említett 5. cikk (2) bekezdése az uniós polgár családtagjának a fogadó tagállamba való beutazását a tartózkodási kártya nélkül írja elő, azt bizonyítja, hogy a 2004/38 irányelv azokra a családtagokra is alkalmazható, akik más tagállamban nem tartózkodtak jogszerűen a beutazást megelőzően.
- 53 Ugyanígy a 2004/38 irányelv 10. cikkének (2) bekezdése, amely kimerítően felsorolja azokat a dokumentumokat, amelyeket az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaitól a tartózkodási kártya kiállításához a fogadó tagállam kérhet, nem írja elő a fogadó tagállam számára annak a lehetőségét, hogy a más tagállamban való esetleges előzetes jogszerű tartózkodásra vonatkozó igazoló dokumentumokat kérjen.

- 54 E körülmények között a 2004/38 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az vonatkozik az uniós polgárnak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, az irányelv 2. cikkének 2. pontja értelmében vett valamennyi olyan családtagjára, aki az uniós polgárt kíséri, vagy hozzá csatlakozik az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban, és az irányelv az ilyen családtag számára biztosítja az e tagállamba való beutazás, valamint az annak területén való tartózkodás jogát, anélkül hogy különbséget tenne aszerint, hogy a harmadik ország ezen állampolgára más tagállamban tartózkodott-e jogszerűen ezt megelőzően.
- 55 Ezt az értelmezést megerősíti a Bíróságnak a személyek szabad mozgását érintően a 2004/38 irányelvet megelőzően elfogadott másodlagos jogi aktusokhoz kapcsolódó ítélkezési gyakorlata is.
- 56 A közösségi jogalkotó már a 2004/38 irányelv elfogadását megelőzően is elismerte a tagállami állampolgárok családi élete védelme biztosításának fontosságát annak érdekében, hogy az EK-Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlásának akadályait megszüntesse (a C-60/00. sz. Carpenter-ügyben 2002. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6279. o.] 38. pontja; a C-459/99. sz. MRAX-ügyben 2002. július 25-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6591. o.] 53. pontja; a C-157/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2005. április 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2911. o.] 26. pontja; a C-503/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. január 31-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-1097. o.] 41. pontja; a C-441/02. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2006. április 27-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-3449. o.] 109. pontja, valamint a C-291/05. sz. Eind-ügyben 2007. december 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-10719. o.] 44. pontja).
- 57 E cél elérése érdekében a közösségi jogalkotó az 1612/68 rendeletben és a személyek szabad mozgásával kapcsolatban a 2004/38 irányelv előtt elfogadott irányelvekben jelentősen kiterjesztette a tagállamok területére történő belépésre és tartózkodásra vonatkozó közösségi jog alkalmazásának hatályát a tagállami állampolgárok harmadik állam állampolgárságával rendelkező házastársaira (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2006. január 31-én hozott ítélet 41. pontját).
- 58 Igaz, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Akrich-ügyben hozott ítélet 50. és 51. pontjában megállapította, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának ahhoz, hogy az 1612/68 rendelet 10. cikkében foglalt jogokban részesüljön, jogszerűen valamely tagállamban kell tartózkodnia abban az időpontban, amikor az azon más tagállamba való beutazására sor kerül, amelybe az

uniós polgár költözik vagy költözött. Ezt a következtetést azonban felül kell vizsgálni. Az e jogokban való részesülés ugyanis nem függhet attól, hogy e házastárs előzetesen tartózkodott-e jogszerűen más tagállamban (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott MRAX-ügyben hozott ítélet 59. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2005. április 14-én hozott ítélet 28. pontját).

- 59 Még inkább ugyanezt az értelmezést kell alkalmaznia 2004/38 irányelv esetében, amely az 1612/68 irányelvet módosította, és a személyek szabad mozgására vonatkozó korábbi irányelveket hatályon kívül helyezte. Amint ugyanis az irányelv (3) preambulumbekzdéséből kitűnik, a 2004/38 irányelv célja különösen „valamennyi uniós polgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának [...] megerősítése”, így az uniós polgárok számára ez az irányelv nem biztosíthat kevesebb jogot, mint azok a másodlagos jogi aktusok, amelyeket az irányelv módosít, vagy hatályon kívül helyez.
- 60 Másodszor a 2004/38 irányelvnek a fent leírt értelmezése megfelel a tagállamok és a Közösség közötti hatáskörmegosztásnak is.
- 61 Vitathatatlan ugyanis, hogy az EK 18. cikk (2) bekezdése, az EK 40. cikk, az EK 44. cikk, valamint az EK 52. cikk – melyek többek között alapjául szolgáltak a 2004/38 irányelv elfogadásának – biztosítják a Közösség számára azt a hatáskört, hogy az uniós polgárok szabad mozgásának megvalósítása érdekében szükséges intézkedéseket elfogadjon.
- 62 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint az a jelen ítélet 56. pontjában is megfogalmazódott – ha az uniós polgárok számára nem engedélyezett a családi életnek a szokásos körülmények között történő fenntartása, a számukra a Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlása jelentős mértékben akadályozott.
- 63 Következésképpen a közösségi jogalkotó a számára a Szerződésnek az említett cikkei által biztosított hatáskör keretei között szabályozhatja az uniós polgárok családtagjainak a tagállamokba való beutazására, valamint a tagállamok területén való tartózkodására vonatkozó feltételeket abban az esetben, ha azon lehetőségnek a hiánya, hogy az uniós polgárt a családja a fogadó tagállamba elkísérje, vagy ott hozzá csatlakozzék, csorbíthatja az uniós polgár szabad mozgását azáltal, hogy az e tagállamba való beutazáshoz és az ott tartózkodáshoz fűződő jogainak a gyakorlásától az uniós polgárt visszatartja.

64 Márpedig a fogadó tagállam részéről annak megtagadása, hogy az uniós polgár családtagjai számára a beutazás és a tartózkodás jogát biztosítsa, visszatarthatja az uniós polgárt attól, hogy e tagállamba beutazzék, vagy ott tartózkodjék, még akkor is, ha a családtagjai nem tartózkodnak jogszerűen valamely más tagállam területén.

65 Ebből következően a közösségi jogalkotó hatáskörrel rendelkezik arra, hogy – amint a 2004/38 irányelv esetében tette – szabályozza az uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjainak az abba a tagállamba való beutazását, illetve az abban a tagállamban való tartózkodását, amelyben az uniós polgár a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta, beleértve azt az esetet is, ha a családtagok nem tartózkodtak előzetesen jogszerűen valamely más tagállamban.

66 A Minister for Justice, valamint több észrevételt benyújtó kormány azon érvelését tehát, mely szerint a tagállamok a Szerződés harmadik része IV. címének sérelme nélkül továbbra is kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy az uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjainak a Közösség területére első ízben való beutazását szabályozzák, el kell utasítani.

67 Annak elismerése ugyanis, hogy a tagállamok kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy az uniós polgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező, olyan családtagjainak a területükre való beutazását vagy ott-tartózkodását engedélyezzék vagy megtagadják, akik más tagállamban előzetesen jogszerűen nem tartózkodtak, azzal járna, hogy az uniós polgárok szabad mozgáshoz való joga azokban a tagállamokban, amelyekben nem rendelkeznek állampolgársággal, tagállamonként változna a nemzeti bevándorlási jogszabályoktól függően, mivel egyes tagállamok engedélyeznék az uniós polgárok családtagjainak a beutazását és a területükön való tartózkodását, más tagállamok viszont megtagadnák azt.

68 Ez a következmény ellentétes lenne az EK 3. cikk (1) bekezdésének c) pontjában megfogalmazott, olyan belső piac kialakítására irányuló céllal, amelyet a személyek tagállamok közötti szabad mozgását gátló akadályok eltörlése jellemez. A belső piac létrehozása magában foglalja azt, hogy az uniós polgárnak az olyan tagállamokba való beutazására, illetve az olyan tagállamokban való tartózkodására vonatkozó feltételek, amelynek nem állampolgára, minden tagállamban azonosak legyenek. Következésképpen az uniós polgárok szabad mozgását úgy kell értelmezni, hogy az jogot biztosít bármely tagállam és különösen az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállam

területének avégett való elhagyására, hogy az uniós polgár az állampolgársága szerinti tagállamon kívül bármely más tagállamban azonos feltételek mellett letelepedhessék.

69 Ezenfelül a jelen ítélet 66. pontjában említett okfejtés arra az ellentmondásos eredményre vezetne, hogy a tagállamok a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) értelmében kötelesek lennének a területükön jogszerűen lakó, harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek házastársának a beutazását és tartózkodását engedélyezni akkor is, ha e házastárs nem tartózkodott előzetesen jogszerűen valamely más tagállamban, de az uniós polgár házastársától ugyanilyen körülmények mellett megtagadhatják a beutazást és tartózkodást.

70 Következésképpen a 2004/38 irányelv az uniós polgárnak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, az irányelv 2. cikkének 2. pontja értelmében vett valamennyi olyan családtagja számára, aki az uniós polgárt kíséri, vagy hozzá csatlakozik az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban, biztosítja az e fogadó tagállamba való beutazás, valamint az annak területén való tartózkodás jogát, anélkül hogy különbséget tenne aszerint, hogy a harmadik ország ezen állampolgára más tagállamban már tartózkodott-e jogszerűen ezt megelőzően.

71 A Minister for Justice, valamint több észrevételt benyújtó kormány ugyanakkor azzal érvel, hogy az olyan helyzetben, amelyet a jelentős mértékű bevándorlás miatt jelentkező nyomás jellemez, szükséges a bevándorlás ellenőrzése a Közösség külső határain, amely feltételezi a Közösség területére első ízben történő belépés valamennyi körülményének az egyedi vizsgálatát. A 2004/38 irányelv olyan értelmezése azonban, amely megtiltja a tagállamok számára, hogy a más tagállamban való előzetes tartózkodást megköveteljék, aláásná a tagállamoknak a bevándorlás külső határaiton történő ellenőrzésére vonatkozó hatáskörét.

72 A Minister for Justice különösen azzal érvel, hogy ez az értelmezés súlyos következményekkel járna a tagállamok számára, mivel hatalmas mértékben megnövelné azon személyek számát, akik a Közösségen belüli tartózkodás jogában részesülhetnek.

- 73 E tekintetben egyrészt azt a választ kell adni, hogy a 2004/38 irányelv a tagállamokba való beutazás, illetve az ott-tartózkodás jogát nem biztosítja a harmadik országok valamennyi állampolgára számára, hanem csupán azokat illetik meg e jogok, akik a szabad mozgáshoz való jogát az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban való letelepedés útján gyakorló uniós polgárnak az irányelv 2. cikkének 2. pontja értelmében vett családtagjai.
- 74 Másrészt a 2004/38 irányelv nem fosztja meg a tagállamokat mindenfajta ellenőrzési jogkörtől az uniós polgárok családtagjainak a területükre való beutazását illetően. Az említett irányelv VI. címe értelmében ugyanis a tagállamok indokolt esetben közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból megtagadhatják a beutazást vagy a tartózkodást. Az ilyen megtagadás pedig az adott eset egyedi vizsgálatán alapul.
- 75 Ezenfelül a 2004/38 irányelv 35. cikke értelmében a tagállamok elfogadhatják a szükséges intézkedéseket, hogy megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az ezen irányelv által juttatott bármely jogot, joggal való visszaélés vagy csalás, mint például érdekházasság esetében, azzal a feltétellel, hogy bármely ilyen intézkedésnek arányosnak kell lennie, és összhangban kell állnia az említett irányelvben megállapított eljárási biztosítékokkal.
- 76 Ugyanezen kormányok arra hivatkoznak továbbá, hogy a 2004/38 irányelvnek az említett értelmezése fordított értelemben vezet indokolatlan hátrányos megkülönböztetéshez, mivel a fogadó állam azon állampolgárainak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai számára, akik soha nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat, a közösségi jog nem biztosít beutazási és tartózkodási jogot.
- 77 Erre vonatkozóan az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a személyek szabad mozgása tárgyában a Szerződés szabályai és az annak végrehajtására hozott jogi aktusok nem alkalmazhatók azokra a tevékenységekre, amelyekben nincs jelen semmilyen kapcsoló elv valamely a közösségi jog által szabályozott helyzettel, és amelynek valamennyi lényeges eleme egyetlen országra korlátozódik (a C-212/06. sz. Gouvernement de la Communauté française és gouvernement wallon ügyben 2008. április 1-jén hozott ítélet [EBHT 2008., I-1683. o.] 33. pontja).

- 78 Következésképpen az említett uniós polgárok és a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló uniós polgárok közötti, a családtagjaik beutazását és tartózkodását illető esetleges eltérő bánásmód nem tartozik a közösségi jog hatálya alá.
- 79 Emlékeztetni kell ezenfelül arra, hogy minden tagállam részese az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezménynek, amely a 8. cikkében előírja a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot.
- 80 Az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2004/38 irányelvvel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely megköveteli, hogy az e tagállam állampolgárságával nem rendelkező, e tagállamban tartózkodó uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának a fogadó tagállamba érkezését megelőzően valamely más tagállamban jogszerűen tartózkodnia kellett ahhoz, hogy jogosult legyen ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire hivatkozni.

A második kérdésről

- 81 Második kérdésével a nemzeti bíróság lényegében arra vár választ, hogy az olyan uniós polgár házastársa, aki a szabad mozgáshoz való jogát az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban való letelepedés útján gyakorolta, a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós polgárt kíséri, vagy hozzá csatlakozik-e, és következésképpen hivatkozhat-e ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire a házasságkötés helyétől és idejétől, illetve a házastársnak a fogadó tagállamba való érkezése körülményeitől függetlenül.
- 82 Elsőként emlékeztetni kell arra, hogy amint az a 2004/38 irányelv (1), (4) és (11) preambulumbekendéséből is következik, az irányelv célja, hogy megkönnyítse a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás alapvető és egyéni jogának a gyakorlását, amelyet közvetlenül a Szerződés ruház az uniós polgárokra.

- 83 Ezenfelül, amint a 2004/38 irányelv (5) preambulumbekzdése is hangsúlyozza, a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát e jog a szabadság és a méltóság objektív feltételei mellett történő gyakorlásának a lehetővé tétele érdekében a családtagok számára is biztosítani kell, állampolgárságukra tekintet nélkül.
- 84 A 2004/38 irányelv szabályozási környezetére és kitűzött céljaira tekintettel az irányelv rendelkezései nem értelmezhetők megszorítóan, és semmiképp sem lehet akadályozni azok hatékony érvényesülését (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Eind-ügyben hozott ítélet 43. pontját).
- 85 A 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, az említett irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.
- 86 A 2004/38 irányelvnek a három hónapot meg nem haladó, illetve a három hónapot meghaladó tartózkodásra vonatkozó 6. és 7. cikke szintén előírja, hogy az adott tagállam állampolgárságával nem rendelkező uniós polgár családtagjai e polgárt „kísérjék”, vagy hozzá „csatlakozzanak” e fogadó tagállamban, ahhoz, hogy ott tartózkodási jog illesse meg őket.
- 87 Először is meg kell állapítani, hogy ahhoz, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai az említett irányelv által biztosított jogokban részesüljenek, e rendelkezések közül egyik sem követeli meg, hogy az uniós polgár a fogadó tagállamba való beutazását megelőzően családot alapítson.
- 88 Ellenkezőleg, a közösségi jogalkotó annak előírásával, hogy az uniós polgár családtagjai az uniós polgárhoz csatlakozhatnak a fogadó tagállamban, éppen azt a lehetőséget ismerte el, hogy az uniós polgár csak azt követően alapít családot, hogy a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta.

- 89 Ez az értelmezés megfelel a 2004/38 irányelv célkitűzésének is, amely az uniós polgárnak az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban való tartózkodáshoz való alapvető joga gyakorlásának a megkönnyítésében áll. Amennyiben ugyanis az uniós polgár azt követően alapít családot, hogy a fogadó tagállamban letelepedett, a fogadó tagállam részéről az arra vonatkozó engedély megtagadása, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai e polgárhoz az említett tagállamban csatlakozhassanak, visszatarthatja e polgárt attól, hogy továbbra is e tagállamban tartózkodjék, és arra ösztönözheti, hogy elhagyja a tagállamot annak érdekében, hogy valamely más tagállamban vagy harmadik országban alakítsa ki a családi életét.
- 90 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai számára a 2004/38 irányelv biztosítja azt a jogot, hogy a fogadó tagállamban ezen uniós polgárhoz csatlakozzanak, függetlenül attól, hogy az uniós polgár a családalapítás előtt vagy azt követően telepedett-e le a fogadó tagállamban.
- 91 Másodszor meg kell határozni, hogy amennyiben a harmadik ország állampolgára a tagállamba azt megelőzően utazott be, hogy az e tagállamban tartózkodó uniós polgár családtagjává vált volna, uniós polgárt kísér-e, illetve hozzá csatlakozik-e a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- 92 Irreleváns, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja a fogadó tagállamba azelőtt, vagy azt követően utazott-e be, hogy az uniós polgár családtagjává vált volna, mivel amennyiben a fogadó tagállam megtagadja tőle a tartózkodás jogát, ez az említett uniós polgárt mindkét esetben visszatarthatja attól, hogy e tagállamban tartózkodjék.
- 93 Következésképpen a 2004/38 irányelv rendelkezéseinek megszorító értelmezésére és az e rendelkezések hatékony érvényesülésének akadályozására vonatkozó tilalomra tekintettel az említett irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „[az uniós polgárokat] kísérő vagy hozzájuk csatlakozó [...] családtag[ok]” fordulatot akként kell értelmezni, hogy az kiterjed az uniós polgár valamennyi olyan családtagjára, akik az uniós polgárral együtt utaztak be a fogadó tagállamba, valamint akik az uniós polgárral e tagállamban tartózkodnak, e második esetben tekintet nélkül arra, hogy a harmadik ország állampolgárai az említett tagállamba az uniós polgár beutazását

megelőzően vagy azt követően utaztak-e be, valamint tekintet nélkül arra is, hogy a beutazásukat megelőzően vagy azt követően váltak-e az uniós polgár családtagjává.

- 94 A 2004/38 irányelvnek a kizárólag az uniós polgárt „kísérő” vagy „hozzá csatlakozó” családtagjaira való alkalmazása így egyenértékű az uniós polgár családtagjai beutazási és tartózkodási jogának az arra a tagállamra való korlátozásával, amelyben az uniós polgár tartózkodik.
- 95 Attól az időponttól, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagját a 2004/38 irányelv alapján megilleti a fogadó államba való beutazás és az ott-tartózkodás joga, a fogadó állam e jogot csak az említett irányelv 27. és 35. cikkének betartása mellett korlátozhatja.
- 96 Az említett 27. cikk betartása többek közt akkor kötelező, ha valamely tagállam szankciókat kíván alkalmazni a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személlyel szemben amiatt, hogy a területére a nemzeti bevándorlás jogszabályok megsértésével utazott be, illetve a területén ily módon tartózkodott azt megelőzően, hogy az uniós polgár családtagja lett.
- 97 Ugyanakkor még ha az érintett személyes magatartása nem is indokolja a 2004/38 irányelv 27. cikke értelmében vett közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott intézkedések elfogadását, a tagállam továbbra is jogosult az érintettel szemben más, a szabad mozgásra és a szabad tartózkodásra nézve nem sérelmes szankciók alkalmazására, mint például a pénzbüntetés, feltéve hogy e szankciók arányosak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott MRAX-ügyben hozott ítélet 77. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 98 Harmadszor sem a 3. cikk (1) bekezdése, sem a 2004/38 irányelv egyéb rendelkezései nem tartalmaznak semmilyen követelményt az uniós polgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy közötti házasság megkötésének helyére vonatkozóan.

99 A második kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban tartózkodó uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársa, aki a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós polgárt kíséri, vagy hozzá csatlakozik, hivatkozhat ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire a házasságkötés helyétől és idejétől, illetve a házastársnak a fogadó tagállamba való érkezése körülményeitől függetlenül.

A harmadik kérdésről

100 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre adott válasza tekintettel a harmadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

101 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/

EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.) ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely megköveteli, hogy az e tagállam állampolgárságával nem rendelkező, e tagállamban tartózkodó uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának a fogadó tagállamba érkezését megelőzően valamely más tagállamban jogszerűen tartózkodnia kellett ahhoz, hogy jogosult legyen ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire hivatkozni.

- 2) A 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az állampolgársága szerinti tagállamon kívüli más tagállamban tartózkodó uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársa, aki a 2004/38 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós polgárt kíséri, vagy hozzá csatlakozik, hivatkozhat ezen irányelv kedvezményes rendelkezéseire a házasságkötés helyétől és idejétől, illetve a házastársnak a fogadó tagállamba való érkezése körülményeitől függetlenül.

Aláírások